

משרד ראש הממשלה

לשכת מנכ"ל

דין וחשבון שנתי 2021

בהתאם לחוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998

משרד ראש הממשלה

משרד
ההתיישבות

לשכת מנכ"ל

תוכן העניינים:

פרק 1 – מבוא

משרד ההתיישבות - כללי

מבנה ארגוני וממשקי עבודה

מטרות ויעדים לשנת 2021

פרק 2- יחידות המשרד ותיאור תחומי האחריות

מטה המנכ"ל

הלשכה המשפטית

יחידות מקצועיות

גרעינים משימתיים

מכינות קדם צבאיות

פיתוח כלכלי חברתי

פרק 3- תקציב משרד ההתיישבות

תקציב המשרד, תמיכות המשרד

פרק 4 – רשימת החוקים שמשרד ההתיישבות ממונה על ביצועם

חוק המכינות

חוק השירות האזרחי

פרק 5 – חוק חופש המידע במשרד ההתיישבות

משרד ראש הממשלה

לשכת מנכ"ל

פרק 1 - מבוא

משרד ההתיישבות – כללי

משרד ההתיישבות הוקם על פי החלטת הממשלה מס' 32. בהתאם להחלטה, המשרד פועל לקידום מדיניות הממשלה בכל הנוגע להתיישבות בתחומי פעילות המשרד, תוך עידוד הצמיחה הדמוגרפית והחוסן הקהילתי וחידוש תשתיות ביישובים כפריים. המשרד אמון יחד עם הגורמים הרלוונטיים בממשלה להרחבת יישובים קיימים ולהקמת יישובים חדשים.

למשרד ארבעה תחומי אחריות עיקריים:

1. התיישבות: הממשלה החליטה להעביר למשרד ההתיישבות את האגף לתכנון ובקרה המתכלל את עבודת הממשלה מול החטיבה להתיישבות.

2. גרעינים משימתיים: הגרעינים המשימתיים הם כוח המשימה החברתי של מדינת ישראל, חברי הגרעינים עוסקים בפעילות למען החברה וחיזוק הרשויות המקומיות. הגרעינים מייצגים את כלל מגזרי החברה הישראלית ומהווים מנוע צמיחה קהילתי, חברתי וכלכלי באזורי המשימה. בהתאם להחלטת הממשלה מס' 32, המשרד קיבל את האחריות על תחום הגרעינים המשימתיים. ליבת העיסוק בתחום זה הינה מתן תמיכות לגרעינים המשימתיים בהתאם לעמידה בתנאי הסף. תחום הגרעינים המשימתיים שנכלל בעבר בתוך האגף לתכנון ובקרה, מקבל במשרד התייחסות נפרדת וייחודית, מתוך ראיית הגרעינים ככוח משימה המייצר עתודה חברתית איכותית ומנועי צמיחה לחברה הישראלית.

3. שירות לאומי אזרחי: במסגרת החלטת ממשלה 32 הוחלט להעביר למשרד ההתיישבות את שטח הפעולה של הרשות לשירות אזרחי. בהתאם לכך, שר ההתיישבות הוסמך להיות ממונה על ביצוע חוק שירות אזרחי. השירות האזרחי עובר לאחריות משרד ההתיישבות כתחום פעולה נפרד. הרשות תמשיך לפעול כיחידת סמך עצמאית הכפופה במישורין לשר ההתיישבות.

4. מכינות קדם צבאיות: מכינות הקדם צבאיות הן מסגרות חינוכיות המיועדות לצעירים הדוחים את גיוסם לצה"ל. בתוך המכינות מתעצב ונבנה דור המנהיגות החברתית הבא של מדינת ישראל. בוגרי המכינות משתלבים בשירות צבאי משמעותי, מתוכם באחוזים גבוהים בפקוד ולחימה. לאחר השירות הצבאי, רבים מבוגרי המכינות מתברגים בצמתי השפעה חברתיים וממשלתיים של מדינת ישראל. מתוך הכרה בחשיבותן של המכינות אשר בונות עתודה איכותית לחברה הישראלית, ועל פי החלטת הממשלה מס' 32, מקבלות המכינות לראשונה התייחסות כאגף נפרד וייחודי במשרד להתיישבות.

משרד ראש הממשלה

לשכת מנכ"ל

משרד ההתיישבות – מבנה ארגוני וממשקי עבודה

במשרד ההתיישבות כ-34 תקנים (כולל תקני לשכת השר והמנכ"ל).

ממשקי העבודה העיקריים של המשרד הם מול החטיבה להתיישבות, מול כלל המכילות המוכרות על ידי המשרד שהם 58 מכילות שונות הפרוסות ברחבי הארץ ומול גרעיני המשימה. בשנה החולפת אושרה תמיכה לכ-350 גרעיני משימה.

תיאור ופירוט אודות היחידות ניתן למצוא באתר המשרד :

https://www.gov.il/he/departments/ministry_of_community_affairs/govil-landing-page

קישור לאתר תכניות העבודה הממשלתי :

<http://plans.gov.il/Pages/homepage.aspx>

מטרות ויעדים לשנת 2021- משרד ההתיישבות

1. חיזוק ופיתוח של היישובים הכפריים בפריפריה

היישובים הכפריים בפריפריה ממלאים תפקיד חשוב בחיזוק הביטחון של מדינת ישראל . עם זאת , מיקומם המרוחק של היישובים מלווה לעיתים בקשיים רבים כמו מחסור במקומות תעסוקה ובמיעוט שירותים ציבוריים . קשיים אלו מעכבים קליטת תושבים חדשים ופוגעים בצמיחה הדמוגרפית ובהתרחבות השירותים הניתנים ביישובים.

לאור זאת ועוד, משרד ההתיישבות יפעל באמצעות החטיבה להתיישבות לחיזוק ופיתוח היישובים הכפריים הקיימים בנגב, בגליל, ברמת הגולן, ביהודה ושומרון, בקעת הירדן ובסובב ים המלח בין היתר החטיבה תמשיך לפעול :להקמה ושיפור של מבני הציבור והקהילה, פיתוח ותחזוקה של תשתיות, קידום וביצוע של פעולות תכנון ופיתוח. בנוסף, המשרד באמצעות החטיבה להתיישבות, ימשיך להיות

מעורב בהקמת יישובים באזורי הפריפריה, בפיתוחם, בחיזוקם ובהבאתם לידי יכולת קיום עצמאית מבחינה דמוגרפית, כלכלית וחברתית, הן ברמת היישוב הבודד והן מבחינה אזורית , פיתוח מקורות תעסוקה בתחומי החקלאות, התיירות הכפרית, יזמות עסקית-כלכלית ופיתוח מנועי צמיחה בהתיישבות הכפרית כפי שנקבעו בהחלטת הממשלה מס 1998 'מיום 09.10.2016

משרד ראש הממשלה

לשכת מנכ"ל

בדבר' אצילת סמכויות הממשלה בתחום ההתיישבות והסדרת מערכת היחסים שבין ממשלת ישראל לבין החטיבה להתיישבות.

2. תמיכה ב"גרעיני משימה" וחיזוק הפריפריה

משרד ההתיישבות יפעל לתמוך ולחזק את יישובי הפריפריה על ידי תמיכה והקמה של" גרעיני משימה."

גרעינים אלו מוקמים על ידי צעירים בוגרים במטרה להתיישב בתחומי רשות מקומית בפריפריה הגיאוגרפית או חברתית. הגרעינים פועלים ברחבי הארץ בתחומי החינוך והחברה על ידי הצטרפות יחידים או משפחות ליישוב במסגרת קהילתית ופעילות בתחומים אלו בקרב הקהילה המקומית. הקהילות שמוקמות פועלות ליצירת שותפות עם הקהילה המקומית ולפיתוח תחומי הרווחה, התרבות, התעסוקה, החינוך והחברה.

3. חיזוק והסדרה של פעילות המכינות הקדם צבאיות בדגש על נושא הבטיחות

המכינות הקדם צבאיות הן מסגרות הכוללות לימודים, עבודה קהילתית וחיי קבוצה, ונועדו לבוגרי מערכת החינוך לפני גיוסם לצבא. המכינות הקדם הצבאיות הוקמו בתחילתן כיוזמות אזרחיות על ידי אנשים שרצו להשפיע על החברה הישראלית ולתרום להכשרת דור צעיר של מנהיגים שיהיו מעורבים אזרחית וחברתית. משרד ההתיישבות יחד עם משרד הביטחון אמונים על תחום המכינות הקדם צבאיות, ובין היתר, אחראים להסדרת כללי הפעילות והבטיחות של המכינות.

4. המערכה על שטחי C – סיוע במניעת פעילות של בנייה הלא חוקית ביהודה ושומרון

משרד ההתיישבות יתמוך במועצות בתחומי יהודה ושומרון, בכל הנוגע להקמת מחלקת סיור קרקעות על מנת לתעד ולסייע לגורמי האכיפה בין היתר למנוע פעילות של בניה בלתי חוקית או פעולות בלתי חוקיות אחרות בקרקע (עבודות כלים כבדים, חריש ונטיעות, בנייה בלתי חוקית, כריתת יער, גידור וסגירת שטחים וכו').

משרד ראש הממשלה

לשכת מנכ"ל

פרק 2 – יחידות המשרד

הגדרת תפקיד המנהל הכללי

המנהל הכללי של משרד ההתיישבות מוביל, מטעמו של שר ההתיישבות, את עבודת המטה ומלווה את הביצוע של מכלול הנושאים המטופלים במשרד.

לשכת המנכ"ל ואנשיה עוסקים בעיקר בריכוז עבודת מטה וייעוץ מקצועי להתוויית מדיניות והיערכות מקצועית בתחומי המשרד, וכן בתחומים שהמנכ"ל ממונה עליהם. איסוף מידע ונתונים מגורמים במשרד ומחוצה לו לצורך גיבוש מדיניות בתחומים השונים העומדים על סדר היום, בהתאם להנחיות המנכ"ל. סיוע למנכ"ל בהכנת דיונים מקצועיים, הכנת סיכומי ישיבות וניהול מעקב ובקרה אחר יישום ההחלטות. ריכוז הטיפול בחומר המופנה למנכ"ל. מתן תשובות בכתב ובעל פה לגורמים השונים, ובהתאם לצורך העברת החומר הרלוונטי לטיפול הישיר של המנכ"ל או לטיפול היחידה המקצועית הנוגעת בדבר. ניהול מעקב ובקרה ביצוע על החלטות בנושאים שבתחום טיפול המנכ"ל ומתן דיווח שוטף על קצב ההתקדמות. תיאום הפעילות של המנכ"ל מול היחידות המקצועיות השונות במשרד, וניהול מעקב ובקרה אחר יישום מדיניותו. ארגון סיורים, ביקורים ואירועים בהשתתפות המנכ"ל ועוד.

אגף תכנון והתיישבות

חברות בהנהלת הרשות לתכנון. אחריות על גיבוש מדיניות כוללת לפעולות הממשלה בתחום ההתיישבות הכפרית ע"י החטיבה להתיישבות, לרבות עריכת תכניות העבודה והערכת מדיניות, בתיאום עם משרדי הממשלה הרלוונטיים וגורמים נוספים. מעקב ובקרה על מימוש תכניות העבודה תוך ריכוז דיווחי ביצוע ממשרדי הממשלה ומהחטיבה להתיישבות. ריכוז צרכי תקציב בתחומי הפעילות של האגף, לרבות התייחסות לתקציבי משרדי הממשלה והחטיבה להתיישבות בנושאים הרלוונטיים. אחריות על ריכוז התהליכים האסטרטגיים ברמה אינטגרטיבית תוך קיום ממשקים עם גורמים בתוך המשרד, משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, נציגי ההתיישבות הכפרית, גופים חברתיים וגופים נוספים. קידום נושאי תכנון ובנייה בהתיישבות הכפרית, מילוי מקום ראש הרשות לתכנון במוסדות תכנון, בהתאם לצורך.

משרד ראש הממשלה

לשכת מנכ"ל

גיבוש מסמכי מדיניות, פיתוח מדדים אסטרטגיים ומנגנוני מדידה להצלחת תכניות העבודה של החטיבה וביצוע מדידה שוטפת.

שותף/ה וגורם/ת מוביל/ה בליווי הליך החקיקה ובגיבוש החלטות ממשלה הקשורות לפעילות החטיבה להתיישבות.

שותף וגורם מוביל בליווי הליכי חקיקה ובגיבוש החלטות ממשלה והחלטות רמ"י.

מעקב ובקרה אחר ניהול המקרקעין שבאחריות החטיבה להתיישבות.

ייצוג מנהל/ת הרשות לתכנון במשרד ראש הממשלה, בוועדות משרדיות ובין משרדיות בתחומי טיפול.

אחריות לארגון וניהול היחידה מבחינה מקצועית וארגונית, כתיבת הנחיות ונוהלי עבודה.

ניהול וביצוע מעקב אחר התקציבים המאושרים לפעילות היחידה על מגוון נושאים.

המכניות הקדם צבאיות

אגף המכניות אחראי על פעילות המשרד בתחום המכניות הקדם צבאיות, לרבות גיבוש מדיניות כוללת בתחום זה.

אחריות על אישור תכניות העבודה של המכניות הקדם צבאיות בתיאום עם משרדי הממשלה הרלוונטיים, מועצת המכניות וגורמים נוספים. אחריות על ייזום הובלה וניהול פרויקטים בתחום המכניות הקדם צבאיות, ניהול תקציב הפרויקטים, קביעת לוחות זמנים וביצוע מעקב ובקרה על התקדמות הפרויקטים ואיכותם. קידום שיתופי פעולה בין משרדיים ובין מגזריים לטובת קידום פרויקטים בתחומי האחריות. ניהול מעקב ובקרה אחר ביצוע תוכניות העבודה של האגף ושל המכניות, הובלת תהליך ההכנה לוועדות ההכרה במכניות, בהתאם לתקנות המכניות הקדם צבאיות (תשע"ט-2009), ובכלל זה, איסוף חומרים ובדיקתם. ריכוז, מעקב ובקרה על דיווחי המכניות לצרכי תקצוב, זאת אל מול נתוני משרד הביטחון ואגף הכספים במשרד רוה"מ, ויצירת התקשרות עם הגורמים הרלוונטיים. ביצוע ביקורות במכניות ברחבי הארץ, לשם וידוא עמידה בנהלי האגף, חוזרי מנכ"ל ותקנות. עבודה שוטפת ומתן מענה לפניות של המכניות הקדם צבאיות, עמותות מנהלות וגורמים נוספים, בתיאום עם ראש האגף ככל שיידרש. הכנת ניירות עמדה, סקירות, דו"חות וכן סיוע בעריכת חומר של האגף לפרסום והפצה.

משרד ראש הממשלה

לשכת מנכ"ל

אגף הייעוץ המשפטי

מתן ייעוץ משפטי באחד או יותר מתחומי הפעילות של המשרד. ויבוש חוות דעת משפטיות, בהתאם להנחיות היועץ המשפטי של המשרד. קידום תיקוני חקיקה וכתובת הצעות מחליטים לממשלה. הופעה, בהתאם לצורך, בפני ועדות שרים, ועדות הכנסת ורשויות אחרות בנושאים בתחום האחריות. ריכוז הליכים הכרוכים בתביעות משפטיות המוגשות בידי המשרד או נגדו בתיאום עם הפרקליטות, וייצוג את המשרד בפני גופים שיפוטניים ומעין שיפוטניים. ריכוז חומר הקשור לסכסוכים משפטיים בהם מעורב המשרד וההשתתפות בקביעת עמדת המשרד בתיאום עם הפרקליטות. השתתפות בוועדות פנימיות ובמשא ומתן על ביצוע פעולות עסקיות ומתן חוות דעת משפטיות בהתאם לצורך. ניהול משא ומתן על חוזים, עריכת מכרזים וחוזים וייעוץ בביצוע התחייבויות חוזיות. הדרכת עובדים במשרד בנושאים משפטיים והכנת הוראות ביצוע על פי דברי החקיקה השונים.

גרעיני משימה

תחום הגרעינים המשימתיים אחראי על פעילות המשרד בתחום התמיכה בגרעינים המשימתיים, לרבות גיבוש מדיניות כוללת בתחום זה, לרבות, אחריות על הכנת ופרסום מבחני התמיכה השנתיים, בדיקת עמידת הגרעינים בתנאי הסף ומתן התמיכות בפועל. אחריות על ייזום הובלה וניהול פרויקטים בתחום הגרעינים, ניהול תקציב הפרויקטים, קביעת לוחות זמנים וביצוע מעקב ובקרה על התקדמות המשימות ואיכותן. קידום שיתופי פעולה בין משרדיים ובין מגזריים לטובת קידום פרויקטים בתחומי האחריות. ניהול מעקב ובקרה אחר ביצוע תוכניות העבודה של התחום, הובלת תהליך ההכנה לוועדת תמיכות ובכלל זה, איסוף חומרים ובדיקתם. ריכוז, מעקב ובקרה על דיווחי הגרעינים לצרכי קבלת התמיכות, זאת אל מול נתוני המשרד וחברת הבקרה.

משרד ראש הממשלה

לשכת מנכ"ל

תמיכה ממשלתית בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב התשמ"ה - 1985

1. מבחנים לצורך תמיכה בגרעינים משימתיים של משרד ההתיישבות למוסדות ציבור. מצ"ב קישור לפרסום באתר המשרד.

https://www.gov.il/BlobFolder/reports/tables221221_t2/he/takziv221221.pdf

2. מבחני תמיכה במועצות ביהודה ושומרון להקמה ותפעול מחלקת סיור קרקעות. מצ"ב קישור לפרסום באתר המשרד.

https://www.gov.il/he/departments/publications/reports/protocol_140322

תקצוב תאגידים סטטוטוריים

משרד ההתיישבות לא תקצב תאגידים סטטוטוריים בשנת 2021.

מימוש עיזבונות- קידום מטרות המשרד ע"י אישור הקצבה מכספי עיזבונות

לא רלוונטי לפעילות המשרד בשנת 2021.

משרד ראש הממשלה

לשכת מנכ"ל

פרק 3 – תקציב משרד ההתיישבות

תקציב המשרד לשנת 2021

תקציב משרד ההתיישבות לשנת 2021 נקבע בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה, 1985. מרבית התקציב תוקצב בבסיס התקציב ומשמש מתחילת השנה לפעילות המשרד, ויתר התקציב התווסף כתקציב תוספתי חד פעמי במהלך השנה. הוצאת התקציב הינה לפי החוק ומתבצעת על הנחיות החשב הכללי כנדרש. להלן תמצית הנתונים הכספיים המופיעים בדוחות:

בסיס תקציב מזומן- 112,012 אלש"ח
בסיס תקציב הרשאה- 34,988 אלש"ח
על"ש תקציב מזומן- 269,247 אלש"ח
על"ש תקציב הרשאה- 74,988 אלש"ח
ביצוע תקציב מזומן- 167,528 אלש"ח
בסיס תקציב הרשאה- 75,088 אלש"ח

- פירוט רחב יותר אודות תקציב משרד ההתיישבות, כמו גם יתר משרדי הממשלה, מפורסם באתר משרד האוצר, בכתובת:

<https://www.gov.il/he/departments/policies/tableau>

קרנות ומלגות

לא רלוונטי לפעילות המשרד בשנת 2021.

משרד ראש הממשלה

לשכת מנכ"ל

פרק 4 – רשימת החוקים שמשרד ההתיישבות ממונה על ביצועם

חוק המכילות הקדם צבאיות, תשס"ח 2008

חוק שירות אזרחי, תשע"ז 2017

פרק 5 – חוק חופש המידע במשרד ההתיישבות

אופן המענה לבקשה	
2	המשרד מסר את כל המידע המבוקש
7	הטיפול בבקשה טרם הסתיים
9	סה"כ

נספח א'-

רשימת יחידות ומנהלים

שם היחידה	מנהל	תיאור תפקיד
לשכת המנכ"ל	מ"מ מרדכי כהנא	המנהל הכללי
אגף פיתוח ההתיישבות חט"ל וגרעינים	אבי מאיר	מנהל אגף בכיר תכנון ובקרה
מכילות קד"צ	עומר צור	מנהל אגף מכילות קד"צ
ייעוץ משפטי	חיה וינגוט	היועצת המשפטית

- ככלל, פרטי מידע שיש להם עניין לציבור, לרבות: קולות קוראים, חוברות, מידע לציבור, וכן הנחיות כתובות ככל שקיימות, מתפרסמים באתר הראשי של משרד ההתיישבות.

משרד ראש הממשלה

לשכת מנכ"ל

פרטי התקשרות עם יחידת חופש המידע

הגשת בקשות : מערכת הגשת בקשות חופש מידע אל משרדי הממשלה

דוא"ל לפניות וברורים : Foi@pmo.gov.il

כתובת : רחוב קפלן 3, ירושלים 9195017

ככלל, פרטי מידע שיש להם עניין לציבור, לרבות : רשימת חוברות, עלוני מידע לציבור, וכן הנחיות

כתובות ככל שקיימות, מתפרסמים באתר הראשי של משרד ראש הממשלה ובאתרי היחידות הרלוונטיות.